

تأملی در بنیادهای فلسفی و زبانی مفهوم بازدارندگی نرم

«جنگ سرد» شاخشی و مفهوم بازدارندگی

مفهوم بازدارندگی از اصطلاحات متأخر دانش روابط بین‌الملل است که پس از جنگ جهانی دوم و در دوران جنگ سرد به صورت یک نظریه علمی مطرح شد. بنیاد مفهوم بازدارندگی نیز نظریه واقع‌گرایی (Realism) در سیاست خارجی است که در مقابل نظریات ایدئالیستی و لیبرال در حوزه امنیت بین‌الملل قرار دارد و دلالت بر مجموعه اقدامات یا تهدیداتی دارد که طرف یا طرف‌های مقابل را از مبادرت به اقدام نظامی منصرف می‌کند. بازدارندگی را نمی‌توان در بلوک بندی پس از جنگ جهانی دوم و تلاش برای تجمیع بمب‌های هسته‌ای به عنوان یگانه عامل بازدارندگی، محدود و منحصر کرد...

سخنگوی کرملین پیش از سومین دور مذاکرات با اوکراین اعلام کرد

۳ شرط روسیه برای پایان فوری جنگ

بعد از دو بار شکست در ایجاد آتش‌بس برای خروج غیرنظامیان از شهرهایی که تبدیل به آوردگاه نظامی شده‌اند، روز گذشته ساعت ۷ صبح به وقت ساعت جهانی (۱۰:۳۰ به وقت تهران) ارتش روسیه از آغاز آتش‌بس در ۴ شهر اوکراینی و گشایش گریزرها ای امن خبر داد.

برخی مقامات دولت قبل خبر دادند که حسن روحانی آماده انتقال تجربیات پسابرجامی خود به دولت سیزدهم است!

نعل وارونه

یک سال پس از قدرت گرفتن رئیس‌جمهور جدید امریکا حسن روحانی در دی ماه سال ۱۳۹۶ با اطمینان خاطر اعلام کرد که برجام آنچنان مستحکم است که ترامپ پس از یک سال نتوانسته است از آن خارج شود. او این امر را نشانی بر پیروزی حقوق بردیکتاتوری معرفی کرده بود که البته چند ماهی بیشتر دوام نیافت و ترامپ بدون هیچ هزینه حقوقی و سیاسی از برجام خارج شد

مرگ و میر ناشی از کرونا در اوایل دولت روحانی در حالی به ۷۰۰ نفر رسید که ادعا می‌شد واردات واکسن به دلیل مشکلات تحریم FATF بوده است

صفحه ۵ را بخوانید

درباره اهمیت بازدارندگی غیرنظامی

خنثی‌سازی تهدیدهای خارجی با تکیه بر منابع قدرت درون‌زا

ایلیا داودی
دکترای علوم سیاسی

در دهه‌های اخیر در کنار بازدارندگی نظامی، بحث بازدارندگی غیرنظامی یا بازدارندگی غیرمادی نیز مطرح گردیده است و ناظر به ابعاد مختلف بازدارندگی در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و زیست‌محیطی است. در حوزه بازدارندگی غیرمادی، فرهنگ سیاسی از اهمیت بالایی برخوردار است و تجربه‌های مختلف نشان می‌دهد که کشورها با توجه به شرایط داخلی متفاوتی که دارند، در حوزه روابط بین‌الملل نیز به گونه‌ای متفاوت تصمیم می‌گیرند و اقدامات مقتضی انجام می‌دهند؛ بنابراین فرهنگ سیاسی هر جامعه نقش تعیین‌کننده‌ای در میزان بازدارندگی غیرنظامی دارد و فرهنگ سیاسی هر کشور هم ریشه در فرهنگ عمومی دارد. بر این اساس استراتژی‌های هر نظام سیاسی نیز از دل همین فرهنگ استخراج و اتخاذ می‌شوند. بازدارندگی نظامی تنها در برابر حمله سخت‌افزاری و نظامی مصونیت بخش است، اما قدرت مصونیت بخشی بازدارندگی غیرنظامی، هم شامل حملات نظامی می‌شود و هم شامل سرمایه‌گذاری میان مدت و بلندمدت روی بازدارندگی غیرنظامی اگر بیشتر از سرمایه‌گذاری نظامی نباشد، کمتر از آن نیست. به همین خاطر باید مورد مطالعه و توجه قرار گیرد. با توجه به اهمیت فرهنگ سیاسی در میزان بازدارندگی، باید گفت که یک راه مهم و مؤثر در مطالعه رفتار سیاسی نظام‌های سیاسی مختلف دنیا، مطالعه فرهنگ سیاسی این نظام‌ها است که دولت را خواسته یا ناخواسته ملزم به نوعی از اقدام می‌کند. هر اندازه نظام سیاسی در یک کشور متناسب و هماهنگ با فرهنگ سیاسی مردم آن کشور عمل کند، ثبات سیاسی در آن کشور بیشتر خواهد بود. تجربه رویارویی نظامی

برخی کشورهای دارای تسلیحات پیشرفته نظامی با کشورهای دیگری که از نظر نظامی هم تراز نبوده‌اند نشان می‌دهد که عوامل غیرنظامی نیز می‌توانند به عنوان ابزاری در جهت مهار و خنثی‌سازی تهدیدهای نظامی به شمار روند که از این عوامل با عنوان «بازدارندگی غیرنظامی» یا «بازدارندگی غیرمادی» یاد می‌شود. یادداشت حاضر به این موضوع پرداخته است. کلمه بازدارندگی و مفهوم آن به طور مشخص در زمان پس از جنگ جهانی دوم بر فضای نظریه‌پردازی روابط بین‌الملل طنین‌انداز شد. این نظریه که در حوزه نظریات روابط بین‌الملل جزو نظرات واقع‌گرایانه پارالیستی دسته‌بندی می‌شود، همانند سایر نظریات واقع‌گرا با عینکی بدبینانه به روابط بین‌کشورها نگریسته و بر تهدیدها تمرکز دارد. مفهوم محوری نظریه بازدارندگی را واژه «قدرت» تشکیل می‌دهد. بر اساس این نظریه میزان امنیت کشورها ارتباط مستقیمی با قدرت آنها دارد و کشورها به میزانی که می‌توانند بر قدرت خود بیفزایند، از امنیت بالاتری در برابر تهدیدهای خارجی برخوردار خواهند بود.

نظریات اولیه‌ای که در ارتباط با قدرت و بازدارندگی ناشی از قدرت بحث می‌کردند، عمدتاً ناظر به وجه نظامی قدرت بودند و به مباحثی از قبیل قدرت نظامی، توان موشکی، توان دفاعی سخت، توان هسته‌ای و مباحثی از این دست اشاره داشتند. در حقیقت بازدارندگی یکی از سازوکارهای تأمین امنیت بین‌الملل به حساب می‌آید که در کنار سازوکارهای دیگری همچون خلع سلاح بین‌المللی و کنترل تسلیحاتی، به حفظ و تأمین امنیت کشورها کمک می‌کند. موافقان نظریه بازدارندگی معتقدند که هر اندازه کشورها در افزایش قدرت خود بکوشند، سبب می‌شوند تا کشور دیگر از فکر تهاجم به آنها منصرف شود؛ زیرا در صورت حمله، متضرر شده و خسارات هنگفتی

در زمینه‌های مختلف متحمل خواهد شد. به طور کلی بازدارندگی در معنای سیاسی آن به معنای پیشگیری کسی از انجام عملی به سبب ترس، وحشت، تهدید و ترسوست؛ تجربه تاریخی بازدارندگی بویژه در دوران جنگ سرد در روابط میان غرب و شرق نقش مهمی را در ایجاد امنیت و صلح و ثبات بین‌المللی بر عهده داشت. در این رابطه می‌توان از نظریه «بازدارندگی هسته‌ای» کنت والتز یاد کرد که در دهه ۱۹۸۰، داشتن سلاح هسته‌ای را یکی از راه‌های مؤثر در حفظ ثبات و صلح بین‌المللی عنوان کرده بود که پیش‌تر به آن اشاره شد. نظریه او را برخی نظریه صلح هسته‌ای نیز می‌خوانند. اصولاً بازدارندگی نوع خاصی از رابطه سیاسی میان واحدهای درگیر در کنش متقابل با یکدیگر است که در آن یکی از واحدها سعی دارد از طریق تهدید به مجازات و تلافی دیگری را از اقدام‌های تهاجمی بازدارد. بازدارندگی غیرنظامی نوعی از بازدارندگی است که بر عناصر و مؤلفه‌های قدرت داخلی تکیه دارد که این عناصر و مؤلفه‌ها ارتباطی با تجهیزات قدرت سخت ندارند. عنصر مهم بازدارندگی نظامی و غیرنظامی «تأثیر روانی» است؛ با این تفاوت که در بازدارندگی نظامی، منبع تولید اثر روانی تجهیزات نظامی است اما در بازدارندگی غیرنظامی هر موضوع دیگری پتانسیل تبدیل شدن به یک قدرت را دارد. برای نمونه فرهنگ مقاومت و ایثار در دوران دفاع مقدس یکی از عناصر مهم بازدارندگی بود که سبب شد دشمن در محاسبات استراتژیک خود در مقاطع مختلف آن را لحاظ کند و از برخی تصمیمات خود صرف‌نظر کند. در بازدارندگی نظامی منبع اثر، تجهیزات و تسلیحات نظامی است که هر چقدر پیشرفته‌تر و قدرتمندتر باشند دشمن را بیشتر از فکر حمله نظامی باز می‌دارند؛ اما در بازدارندگی غیرنظامی این نقش

مهرت پرداخت عوارض
نوسازی | کسب و پیشه | بهای خدمات مدیریت پسماند

۱۴۰۰/۱۲/۲۹

سامانه وب‌اپلیکیشن
تهران‌من
my.tehran.ir

ارسال شماره شناسایی ملک به
۱۳۷۰۰۰۰۰۷۰

کد دستوری #۱۳۷*

اسکن بارکد دو بعدی QRcode
مدرج در قبوض عوارض

IRAN DAILY
www.newspaper.iran-daily.com
021-88500601-4

ایران online
www.ion.ir
www.ion.ir
با ایران آنلاین، آنلاین باشید